

Prognoza mogućnosti finansiranja prioriteta Strategije razvoja opštine Han Pijesak (2018-2027)

Osvrt na finansiranje tokom prethodnog perioda implementacije strategije: Od ukupno Strategijom planiranih sredstava od 10 mil KM, tokom perioda 2011-2016. godine **realizovano je oko 20 %**. Struktura planiranih sredstava je predviđala finansiranje od 25% iz budžeta i finansiranje iz eksternih izvora od 75 %. Precijenjenost finansijskih sredstava se desila usled činjenice da je u periodu izrade Strategije 2010. godine Opština pristupila projektu Vodovod i kanalizacija u RS i po tom osnovu se očekivala realizacija oko 3 mil KM. Projekat nije realizovan. Usljed nedovoljno privlačenja donatorskih sredstava struktura realizovanih sredstava je značajno izmijenjena u odnosu na inicijalni plan gdje je 75% ostvareno iz budžeta i 25% iz donatorskih sredstava.

Akcioni plan implementacije strategije je bio razrađen finansijski, a prema strateškim pravcima planirano finansiranje je bilo sljedeće strukture: Lokalni ekonomski razvoj 20%, Unapređenje saobraćajne i komunalne infrastrukture 70%, Razvoj i unapređenje socijalno društvenih uslova života 7% i Unapređenje rada opštinske administracije i učešće građana 3%. Zbog ograničenja koja se ogledaju u izmjeni Zakona o šumama (koji je u primjeni od 2013. godine) kompletna naknada od šuma koja se u posmatranom periodu kretala od 30 do 40% od ukupnih prihoda u budžetu se morala reinvestirati u infrastrukturu na područja sa kojih potiču ŠDS. Međutim, s obzirom da se nije pristupilo projektu vodovod i kanalizacija, struktura realizovanih sredstava je okvirno kako je i planirana u gore navedenim procentima, odnosno većina realizovanih projekata je u domenu saobraćajne infrastrukture.

Obrazloženje prognoze sredstava za period 2018.-2022. godine: Prognoza finansiranja razvojne strategije za period 2018. -2022. godine pripremljena je uzimajući u obzir (i) trend izdvojenih sredstava u periodu 2012.-2016. godine; (iii) budžet za 2017 i projekcije DOB-a za 2018. te 2019. godinu (iii) očekivana dopunska sredstva iz ostalih eksternih izvora; (iv) projekcije ostvarenih posebnih naknada iz kojih se finansiraju investicije (naknada od šuma); (vi) ograničenja u pogledu akumuliranih obaveza i zaduženosti kao i drugih rizika.

U periodu 2012-2016. godine, za implementaciju strategije se ukupno izdvojilo 2 mil KM iz budžetskih i eksternih izvora, i to **prosječno 400 hiljada KM godišnje**. Iz budžeta je izdvojeno ukupno 1,5 miliona KM, godišnje u prosjeku 300 hiljada KM, iz eksternih izvora 500 hiljada KM, prosječno 100 hiljada KM godišnje.

Strategija je 2016. godine istekla. Na osnovu operativnih evidencija, iz budžeta 2017 je do izrade ove procjene realizovano projekata u vrijednosti 790.000 KM te iz eksternih izvora 230.000 KM. Ovi podaci ukazuju da tokom 2017. godine nije došlo do značajnih izmjena trenda realizacije izdvajanja za finansiranje projekata u odnosu na prethodne godine. U pogledu projekcije DOB-a za 2018. i 2019. godinu, za kapitalne projekte i ostale investicione značajne projekte je okvirno predviđeno 1 mil KM.

Kada je riječ o finansijskom stanju JLS Opština Han Pijesak, **akumuliranih obaveza nema na dan 31.10.2017. godine- sve obaveze su iz tekućeg perioda**. Za servisiranje kreditnih obaveza u narednih 5 godina će biti potrebno ukupno izdvojiti oko 300.000 KM. Od 110.000 KM koliko iznosi rata za 2018. godinu do 30.000 KM koliko iznosi godišnja rata za 2022. godinu. U pogledu ostalih mogućih finansijskih obaveza koje mogu uticati na mogućnosti finansiranja razvojne strategije najviši rizik se odnosi na nedovoljno privlačenje donatorskih sredstava i izmjena zakonskih propisa u pogledu decentralizacije nadležnosti i samim tim finansiranja, kao i propisa kojima se reguliše visina izvornih prihoda.

Prognoza je pripremljena putem konsultacija¹ ključnih članova Razvojnog tima i Službe za finansije te je usaglašena sa načelnikom Opštine Han Pijesak Vladom Ostojićem. Prognoza je će biti korištena kao polazna osnova za pripremu sektorskih planova revidirane razvojne strategije JLS.

Pregled procjene po glavnim izvorima finansiranja za period 2018-2022. godine

Izvori finansiranja lokalne razvojne strategije	Okvirna procjena po godinama					UKUPNO (u KM)
	2018	2019	2020	2021	2022	
Iz budžeta JLS Opština Han Pijesak (u KM)	459.500	568.750	726.750	500.000	596.500	2.851.500
Iz eksternih izvora (<i>kredit, entiteti, kantoni, država, javna preduzeća i privatni izvori</i>) (u KM)	844.000	203.000	361.833	805.667	800.000	3.014.500
Iz eksternih izvora (<i>IPA, donatori i ostalo</i>) (u KM)		170.000	260.000	300.000	300.000	1.030.000
UKUPNO (u KM)	1.303.500	941.750	1.348.583	1.605.667	1.696.500	6.896.000

Prijedlog okvirne raspodjele finansiranja po sektorima razvoja (stvarna raspodjela će utvrditi tokom revidiranja strategije)

Ekonomski sektor	Društveni sektor	Sektor zaštite životne sredine	Ukupno
945.000 KM	2.779.000 KM	3.172.000 KM	6.896.000 KM

Napomene /obrazloženja

Iz Budžeta Opštine Han Pijesak	<ul style="list-style-type: none"> - Očekuje se zakup i koncesije poljoprivrednog zemljišta na godišnjem nivou od 50.000 KM - Očekuje se rast poreskih prihoda (pdv) od 3% godišnje - Očekuje se smanjenje rashoda za lična primanja s obzirom na novi Zakon o lokalnoj samoupravi (prilagođavanje broja izvršilaca prema broju stanovnika) koji će se primjenjivati od 2019. godine u iznosu od 300.000 KM godišnje - S obzirom da je izvršen popis opštinske imovine, očekuje se prodaja neperspektivne opštinske imovine (ne može se trenutno dati realna procjena) - Investiciona komponenta zavisi od naknada za šume, koja je u 2017. godini bila oko 1,5 mil KM, ali se očekuje smanjenje u narednim godinama i realno će iznositi oko 1,2 mil, od čega 25% ide direktno u investicije
--------------------------------	--

¹ Lista učesnika je u prilogu.

<p>Eksterni izvori (<i>kreditni, entiteti, kantoni, država, javna preduzeća i privatni izvori, sl.</i>)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Transfer od države iznosi 130.000 KM i na istom je nivou te se ne očekuje rast po ovom osnovu - Opština je trenutno zadužena u iznosu od 3,6% u odnosu na redovne prihode (zakonski limit je 18%) te po ovom osnovu postoji mogućnost eventualnog kreditnog zaduženja za finansiranje projekata iz strategije. Zbog opreznosti izvršena je procjena u iznosu od 50.000 KM na godišnjem nivou od 2019. godine - Postoji mogućnost ponovnog priključenja projektu Vodovod i kanalizacija u RS po kom osnovu bi se koristila grant sredstva, kreditna sredstva i sopstveni izvori. S tim u vezi, najveći inostrukturalni projekti (vodovod i kanalizacija) bi se finansirali iz kredita, što je vidljivo iz procijenjenih iznosa za 2021. i 2022. godinu. - Opština je pokrenula inicijativu za izmjenu Zakona o šumama po kom osnovu se očekuje da će se jedan dio naknade od šuma preusmjeriti u projekte iz Strategije, zbog čega su procijenjeni veći iznosi sopstvenog finansiranja u kasnijim godinama
<p>Iz eksternih izvora (<i>IPA, donatori i ostalo</i>) (u KM)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ovi izvori se ne mogu sa sigurnošću procijeniti , - Opština će na osnovu Strategije proaktivnije nastupiti prema donatorima, što je u prethodnom periodu bio limitirajući faktor, a takođe će raditi na jačanju kapaciteta za pisanje i implementaciju projekata te su u skladu s tim i procijenjeni veći izvori sredstava u kasnijim godinama implementacije

Napomene se unose u slučajevima značajnijih odstupanja „očekivanih“ izvora finansiranja u pojedinim godinama u odnosu na trend ostvarenih izvora finansiranja u proteklom periodu implementacije.